

Y Côd Cefn Gwlad

Cadwch at y Côd Cefn Gwlad bob amser a chofio'r canlynol:

Parchu pobl eraill

- Ystyriwch y gymuned leol a'r pobl eraill sy'n mwynhau'r awyr agored
- Gadewch bob giât ac eiddo fel rydych yn eu canfod nhw
- Cadwch at lwybrau a thraciau sydd wedi'u marcio

Gwarchod yr amgylchedd naturiol

- Peidiwch â gadael unrhyw olion o'ch ymwelliad ac ewch â'ch sbwriel adref gyda chi
- Cadwch gwn ar dennyn bob amser
- Peidiwch byth â chasglu nad advreiddio planhigion

Mwynhau'r awyr agored

- Cynllunio ymlaen llaw a bod yn barod
- Cadw at gyngor ac arwyddion lleol

Countryside Code

Please follow the Countryside Code and always remember to:

Respect other people

- Consider the local community and other people enjoying the outdoors
- Leave gates and property as you find them
- Keep to marked paths and trails

Protect the natural environment

- Leave no trace of your visit and take your litter home
- Keep dogs on a lead at all times
- Never pick or uproot plants

Enjoy the outdoors

- Plan ahead and be prepared
- Follow advice and local signs

Cadwch mewn cysylltiad!

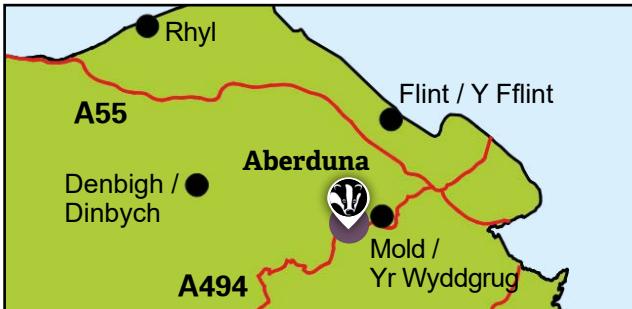
Ewch i'n gwefan ni am y newyddion diweddaraf a chofrestrwch i dderbyn ein e-gylchlythyr am ddim

Stay in touch!

Visit our website for the latest updates and sign up today for your free e-newsletter

www.northwaleswildlifetrust.org.uk

Lleoliad / Location

Mae'r warchodfa 3 milltir i'r de orllewin o'r Wyddgrug. O'r Wyddgrug, dilynwrch yr A494 a thro i'r chwith i Faeshafn ar ôl mynd drwy Wernmynydd. Mae lle parcio ar gael weithiau yn swyddfa YNGC ar y dde wrth y tro sydyn cyntaf. Os nad oes lle yno, parcwch ym mhentref Maeshafn (SJ 2019 6099) a cherdded i fyny lôn fechan wrth ymyl hysbysfwrdd y pentref, gan groesi camfa a chae bychan cyn mynd i mewn i'r warchodfa. **Map OS Explorer 265** what3words //yummy.driveaway.energetic

The reserve is 3 miles south west of Mold. From Mold, follow the A494 and take the left turn to Maeshafn after passing through Gwermynydd. Parking is sometimes available at the NWWT office on the right at the first sharp bend. If not, please park in the village of Maeshafn (SJ 2019 6099) and walk up a little lane beside the village noticeboard, crossing a stile and a small field before entering the reserve. **OS Explorer Map 265** what3words //yummy.driveaway.energetic

**Ymddiriedolaeth Natur
Gogledd Cymru**

**North Wales
Wildlife Trust**

northwaleswildlifetrust.org.uk

North Wales Wildlife Trust

Llys Garth, Garth Road, Bangor, Gwynedd, LL57 2RT

01248 351 541

info@northwaleswildlifetrust.org.uk

Registered Charity Number: 230772 / Company Number 773956

GWARCHODFA NATUR Aberduna

NATURE RESERVE

**Ymddiriedolaeth Natur
Gogledd Cymru**
**North Wales
Wildlife Trust**

Blodau a brithion

Mae'r amrywiaeth eang o blanhigion, adar a glöynnod byw yn llenwi'r warchodfa yma gyda lliw drwy gydol y flwyddyn.

Mae Aberduna yn warchodfa 20 hectar drawiadol mewn Ardal o Harddwch Naturol Eithriadol, yn cynnig golygfeydd godidog ar draws dyffryn Alun. Mae'r calchfaen dan draed yn dylanwadu ar y cynfinoedd yma: coetir gyda llennyrch, prysgwydd, rhedyn, glaswelltir calchaidd a chalchfaen agored. Yn ystod y gwanwyn a'r haf, mae'r warchodfa'n llawn blodau gwylt, gydag amrywiaeth eang yn tyfu yn y gwahanol ardaloedd o laswelltir gan ddenu llawer o rywogaethau o löynnod byw. Mae mwy o flodau'n cuddio yn y coetir, gan gynnwys planhigion sy'n darparu bwyd i lindys amrywiol. Gellir gweld gweision y neidr yn gwibio o amgylch y pyllau.

Yn yr hydref, mae capiau cwyr lliwgar a ffyngau eraill yn ymddangos yn y dolydd, tra bo'r coetir yn amrywiaeth o liwiau tymhorol hardd...

Flowers and fritillaries

The sheer variety of plants, birds and butterflies fills this reserve with year-round colour.

Aberduna is a striking 20-hectare reserve in an Area of Outstanding Natural Beauty, offering stunning views across the Alyn valley. The limestone underfoot influences the habitats here: woodland with glades, scrub, bracken, calcareous grassland and exposed limestone. During spring and summer, the reserve is full of wildflowers, with a wide variety growing in the different grassland areas attracting many species of butterflies. More flowers hide within the woodland, including plants which provide food for various caterpillars. Dragonflies can be seen darting around the ponds.

In autumn, colourful waxcaps and other fungi appear in the meadows, while the woodland takes on an array of beautiful seasonal colours...

NNWT

TOM MARSHALL

Yn y man gwyllo sy'n edrych dros y chwarel, edrychwrch yn ofalus ar y creigiau yn y wal gerrig. Yno, fe welwrch chi ffosilau cwrelau hynafol. Ar ddiwrnod heulog, ewch at y wal gerrig yn dawel ac effalai y byddwrch chi'n ddigon ffodus i ddod o hyd i **fadfallod** yn torheulo.

At the viewpoint overlooking the quarry, look closely at the rocks in the stone wall. There you'll spy fossils of ancient corals. On a sunny day, approach the stone wall quietly and you may be lucky enough to find **common lizards** basking.

Lle mae'r pridd yn denau, does dim posib i'r glaswelltau bras reoli, gan alluogi i gymuned amrywiol o blanhigion ffynnu – chwiliwrch am y **cor-rosyn cyffredin**, y bwned a briwydd felen.

Where soils are thin, coarse grasses cannot dominate, allowing a diverse plant community to thrive – look for **common rock-rose**, salad burnet, lady's bedstraw.

Mae Aberduna yn cynnig clytwraith o gynfinoedd sy'n arwain at fioamrywiaeth sy'n ffynnu, sydd i gyd yn aeddfed i'w harchwilio o fewn ychydig oriau.

Aberduna offers a patchwork of habitats which leads to a thriving biodiversity, all ripe for exploring within a couple of hours.

CLIVE NICHOLS

Mae fflora Aberduna yn cynnal cymysgedd gwych o löynnod byw: mae lindys y gwyn **blaen oren** yn bwydo ar arleg y berth, lindys y glesyn cyffredin ar bys-y-ceirw, a lindys y brithion ar fioledau.

Aberduna's flora supports a wonderful mixture of butterflies: caterpillars of **orange tips** feed on garlic mustard, common blue caterpillars on bird's-foot trefoil, and fritillary caterpillars on dog violets.

Oeddech chi'n gwybod?

Mae'r calchfaen sy'n ffurfio Aberduna wedi'i wneud o weddillion anifeiliaid a phlanhigion morol a oedd yn byw 350 miliwn o flynyddoedd yn ôl pan orwedda'i tir hwn i'r de o'r cyhydedd, o dan foroedd trofannol.

Did you know? The limestone forming Aberduna is made of the remains of marine animals and plants which lived 350 million years ago when this land lay south of the equator, under tropical seas.

PHILLIP PRECEY

Canllaw / Key

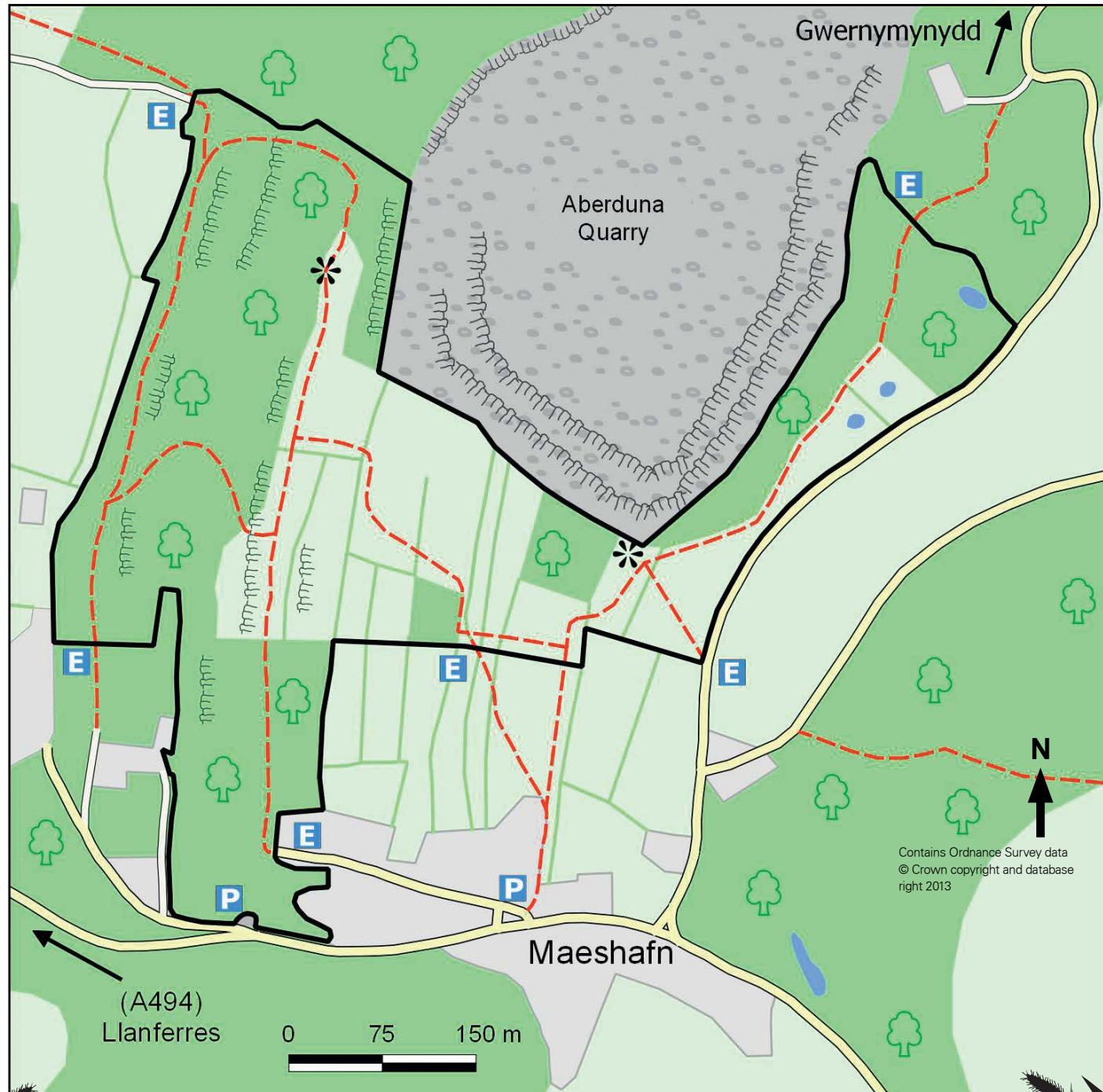
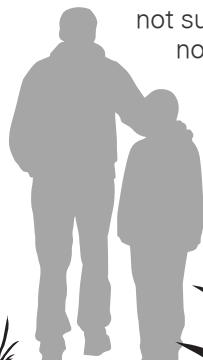
E	Mynedfa / Entrance
P	Parcio / Parking
	Coed colldail / Deciduous trees
	Ffin y warchodfa / Reserve boundary
	Llwybr troed cyhoeddus / Public footpath
	Clogwyn / Crag
	Ffordd fechan / Minor road
	Dŵr agored / Open water
	Glasweltir / Grassland
	Adeiledig / Built
	Coetir colldail / Deciduous woodland
	Chwarel / Quarry

Mynediad a diogelwch

Peidiwch a mynd i mewn i'r chwarel. Mae'r ardal yn beryglus gyda nifer o greigiau rhydd sy'n disgyn yn aml. Mae llwybrau cyhoeddus yn croesi'r warchodfa ond fe allent fod yn serth, ac nid yw'r tirwedd yn addas i bramiau na chadeiriau olwyn. Peidiwch a mynd yn agos at y da byw sydd yn pori'r safle, a cadwch gŵn ar dennyn.

Access and safety

Do not enter the quarry. The area is unsafe and we experience regular rock fall. Footpaths pass through the reserve but can be steep, and the terrain is not suitable for prams or wheelchairs. Do not approach the livestock which graze the site, and keep dogs on leads.

Rheoli Bywyd Gwylt

Mae angen llawer o waith ar y warchodfa natur amrywiol hon i ddarparu cynefin o ansawdd da ar gyfer ei hystod eang o fywyd gwylt. Mae pori gan stoc yn elfen hollbwysig, sydd, ochr yn ochr â gwirfoddolwyr yn pladurio rhedyn ac yn torri prysgwydd a mieri, yn helpu i gynnal planhigion amrywiol y glaswelltiroedd calchfaen. Mae cyfres o byllau bach yn cael eu rheoli i ddarparu cynefin gwerthfawr i weision y neidr ac amffibiaid. Felly hefyd y cynefinoedd coetir a gwrych cyfoethog, lle mae gwirfoddolwyr yn prysgoedio ardaloedd bychain yn rheolaidd ac yn gadael boncyffion a changhennau i ddarparu cynefin pren marw – gwyth ar gyfer ffyngau, ymlusgiad ac infertebrata, ac fel safleoedd gaeafgysgu i amffibiaid.

Managing for wildlife

This diverse nature reserve requires a lot of work to provide good quality habitat for its wide range of wildlife. Stock grazing is a crucial element, which, alongside volunteers scything bracken and cutting scrub and brambles, helps maintain the diverse plant life of the limestone grasslands. A series of small ponds are managed to provide valuable habitat for dragonflies and amphibians. As do the rich woodland and hedgerow habitats, where volunteers regularly coppice small areas and leave logs and branches to provide deadwood habitat – great for fungi, reptiles and invertebrates, and hibernation sites for amphibians.

Mewn partneriaeth â / In partnership with :

Mewn Partneriaeth â
Llywodraeth Cymru
In Partnership with
Welsh Government

GWANWYN

Clychau'r gog
Tegeirian coch y gwanwyn
Broga ➤

SPRING

Bluebell
Early purple orchid
Common frog ➤

HAF

Madfall
Cor-rosyn cyffredin
Glöyn byw gweirloyn y cloddiau ➤

GWANWYN

Common lizard
Common rock-rose
Wall brown butterfly ➤

HYDREF

Clychau'r eos
Lliwiau tymhorol ➤
Capiau cwyr

AUTUMN

Harebell
Seasonal colours ➤
Waxcaps

GAEAF

Dryw eurben
Eirlys ➤
Socan eira

WINTER

Goldcrest
Snowdrop ➤
Fieldfare

Da ni angen eich cefnogaeth!

Un o mwyn na 30 Gwarchodfa Natur sydd yn berchen i, neu sydd yn cael eu rheoli gan Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru. Trwy weithio gyda thirfeddianwyr, rheolwyr a chymunedau rydym yn anelu i adfer, ail greu ac aili gysylltu cynefinoedd rhanedig er mwyn cyflawni tirwedd ble all fywyd gwylt ffynnu a ble all pobl fyw bywydau fwy iachus a hapus.

Rydyn ni'n elusen annibynnol, leol sy'n dibynnu ar gefnogaeth ein haelodau a rhoddion eraill. Plis helpwch ni os yw hynny'n bosib.

- ✓ **Dod yn aelod** am ddim ond ychydig bunnoedd bob mis
- ✓ **Gwirfoddolwr** – yma neu yn un o'n gwarchodfeydd natur eraill
- ✓ **Gadewch Waddol** – fe fydd pob rhodd ym mhob Ewyllys, boed yn fach neu'n fawr, yn gwneud gwahaniaeth i'ch bywyd gwylt lleol

We need your support!

This nature reserve is one of more than 30 owned or managed by North Wales Wildlife Trust. By working with other landowners, managers and communities we aim to restore, recreate and reconnect fragmented natural habitats to achieve a landscape where wildlife can flourish and people can lead happier and healthier lives.

We are an independent, local charity, reliant on the support of our members and other donations. Please help us if you can.

- ✓ **Become a member** for just a few pounds a month
- ✓ **Volunteer** – whether here or at one of our other nature reserves
- ✓ **Leave a Legacy** – every gift in every Will, however large or small, makes a difference to your local wildlife